

نداء خلق

محاکه آزاد و علنی!

محاکه آزاد و علنی یکی از حقوق اساسی خلق و راه س و مبداء همه آزادی ها بوده و در مملکتی که محاکه آزاد و علنی وجود نداشته باشد گویا بطور قطع آزادی و وجود ندارد - درست است ما قانون اساسی داریم (و لو بسیار نواقص داشته و ما در آتی در مورد آن عرایض خود را تقدیم خواهیم نمود) و موادی هم در آن وجود دارد که اگر تطبیق شود و یا میشد یکجهان مامون و راحتی تولید شده و مردم حیات مسعودی میداشتند - مثلا مصونیت شخصی - مصونیت مال و خانه و املاک و آزادی نشرات در قانون اساسی ما موجود بوده و هرگونه زجر و شکنجه ممنوع است - ولی مردم نتوانستند از آن بطور کلی ازان استفاده زیاد کنند - بیهوده ما ملت اساسی و حقیقی این بد بختی همانان بودن محاکه آزاد و علنی است - چه در حالیکه محاکه آزاد و علنی وجود نداشته باشد پس با زار دزد گفتن بر بستن گرم بوده - مجرم و جانی و بری و صالح از هم فرق نشده و خلق از هیچگونه آزادی و لو موجود هم باشند استفاده کرده نمیتوانند - مثلا امروز ما قانون مطبوعاتی داریم - آزادی بیان و نشرات که از اساسات اولیه دیمو کراسی است بمانده شده است - بعد از قوتها ما دو سه روزنامه ملی هم تازه صاحب شده و تنقیدات و نشراتی هم می نمایم - اما این ها همه بیسود است و تا زمانی که محاکه آزاد و علنی وجود نداشته باشد خلق نمیتواند از آن ها مستفید گردد - زیرا در صورتیکه مفسر و معبر قانون و تحقیق و قضاوت و فیصله فقط زور و امر باشد - پس تو یستند - مدیر مسئول - صاحب امتیاز و خلق در هر حرکت بخطر معروض بوده - جان و مال مردم مصون و مامون نمائند و هیچ فرد نمیتواند از حقوق و آزادی قوانین مظلوم استفاده نماید - اساسا راز امنیت هم بمحاکه آزاد و علنی مربوط بوده و در صورتیکه مردم از ناحیه جان و مال و ملک خود مصون و مامون بوده و بتوانند ازادانه از حقوق خود

(بقیه در ص ۴)

نقص در کجا است!!!

محترم مدیر صاحب جریده شریفه نداء خلق! جریده ملی نداء خلق در شماره ۷ خود بخیر صادره شماره ۱۶ جریده انگار را خلاف ماده ۴۶ قانون مطبوعات - قلمداد و ولی در عصر همان روز - روزنامه رسمی انیس صادره شماره مذکور را بموجب ماده ۱۴ فصل ۵ قانون مطبوعات با اطلاع عموم قانونی حساب داد - برای بنسده خیلی حیرت دست داد که يك اطلاع مهم داخلی پاتخت مملکت خود را در یکروز آن هم در حالیکه از هر دو طرف استناد مقابله میشود در دو اخبار متضاد همدیگر مطالبه میکنم و طبیعا قضیه از دو صورت خالی نیست:

۱ - یا نقصان در قانون است

۲ - یا نقصان در قوه مخینه و مدرک اشخاص

بزرگ بنده هیچ زمان نقصان در قانون نیست که بشود این دو شکل متضاد را بیک قضیه بد هد و همین قانون است که در تمام دنیا نظام جامعه و مصونیت جان و مال خلایق در زیر سایه و حمایه ان تامین میشود - پس طبیعا هر نقصان که است در قوه مدرک و خیال اشخاصی است که بمیل و مرام خود قانون را معکوس ترجمه نموده جامعه را در بادیه ضلالت و گمراهی سوق میدهند - بهر طریق چون مطلب ما شرح وقایع گذشته نیست میخواهم که حقایق این دو خبر متضاد معلوم شود - و لذا از کارکنان حکومت تمنا دارم که جریان محاکه را طور علنی زود تر در معرض اجرا گذاشته و دلائل و براهینی را که طرفین درین زمینه بدست دارند بفرغ آگاهی عموم در جراید نشر فرمایند تا اهالی از حقایق آگاه گردند - همچنان سال گذشته در همین اوان خبری را در روزنامه های رسمی ملاحظه نمودم که چند نفر دسیسه کاران میخواستند خدای تا خواسته مرتکب يك جنایت بزرگی شوند محبوس شده و زمینه تحس

(بقیه در ص ۲)

مکاتیب وارده :

شاعلی نقیب اله "نقیب"

بمد القاب - میدانیم که جریده شریفه ملی تداء خلق -
 آینه انعکاس آلام و مصایب دوازده ملیون نفوس گرسنه و
 برهنه این خطه باستانی با یک عالم بی بضاعتی مصادف
 است - صاحب امتیاز نامه آقای محمودی نه از پدر میراثی
 دارد و نه از خود سرمایه - نه از راه غیر مشروع و شرعی
 میگردد و نه از راه مشروع اندوخته دارد - با انکعایدات
 ماهانه اش از بیمه شرکتها و عواید مشروع فیس که ده فیصد
 مراجعیتش را تشکیل میکند ماهانه به ده هزار افغانسی
 میرسد ولی چون با استاد و شراهد موثوق شاعلی محمودی
 بدستگیری غریبا میبرد از دست هم بی بضاعت است و فقط نظر
 بدرد و عشقیکه برطن و هبوططن خود دارد آلام و مصایب
 درد های اجتماعی آلام و آرزو ناله و ترحم ما را بیگوش
 همگان میرساند - اینجانب شخص فقیری بوده و بجز دو صد و
 چند افغانسی معاش با داشتن ده سرعایله عایدات دیگری
 ندارم ولی باز هم از جمله پو لیکه درین عرصه چهار ماه
 برای خرید یکجوره بون ذخیره نموده بودم مبلغ سی افغانسی
 بجزیده تداء خلق تقدیم و امید وارم بر قبول آن بر شمس
 گذارند . (محمد کبیر)

د حقیقت پیغام
 نه یو همیزه چه دیو بی که انسان بی
 ا
 د کوهی پر تنگ و لاری خیر دار شه
 هله و لیزی ناخبره له خپل خان بی
 د خپل قام د پاره وکوه خدمت اوس
 که ملا بی که ملک بی او که خان بی
 که دی وکوی خدمت د خپل و طن اوس
 پس له هغه ورته وایمه چه عنوان بی
 د غلط لاره گوره چه روان بی
 دحم نه گوی په ورور لاری خوری غو بی
 دغه خومه په زه کله که سندان بی
 ولی غو بی د مظلوم خوری ای ظالم
 ما خبر که چه لوره بی که انسان بی
 و ظیفه کینی صداقت ورته په کار دی
 خیانت مکوه وارزه مسلمان بی
 د امید ستوگی اوس تاته خلق بی
 دادی وخت دی ته خانی ددی زمان بی
 که نقیب په خوله دی وکوه عمل تهن
 گمان وکوه چه ته فتنه افغان بی

تداء خلق لطف کرده اند .
 همچنین یکی از هموطنان گرامی مبلغ صد افغانسی بتا به
 تداء خلق اعانه داده ولی از بردن نام خود معذرت خواسته تحقیق است - در ختم تحقیقات نتیجه بنظر من آگاه سی
 اند (نامه تداء خلق با کمال تشکر و احترام اعانه های -
 مذکوره را پذیرفته و این نکته را بسمع مبارک هموطنان گرامی
 میبرساند که مایهول های اعانه را به هیچ مصرفی نرسانیده و
 اگر ازین مدرک توانستیم در توريد يك پايه ما شین استفاد
 نمائیم مفاد مستحصله را وقف راحت هموطنان گرامی خود -
 ساخته و ازین مدرک برای فقرايیکه توان خریداری آرد و
 و اداء فیس دکتور را نداشته باشند کمک خواهیم نمود) .

بقیه نقص در کجا است .
 در ختم تحقیقات نتیجه بنظر من آگاه سی
 عامه در جراید انتشار خواهد یافت - چند روز بعد از
 واقعه مذکوره شررا یملی نریص نامه محاکمه علنی و
 آزاد مجرمین را از حکومت در خواست نمود ولی تا امروز
 که اضافه از یکسال میگذرد نتایج آن مسلم نشد و لسی
 خلق بکمال بی صبری انتظار محاکمه و نتیجه محاکمه را
 دارند .

شرح اشتراک

کابل	۴۰	افغانی سالانه
ولایات	۴۵	دد
خارج	۵۰	دال
قیمت یک شماره	۵۰	پول

از گوشه روزنامه های رسمی :
 از بسکه بود منتظرین پیش دوا بی
 نی پیر زنان بلکه جوانان گله دارد
 دزد از گنه خویش فراموش نموده
 از زجر عس الجک و زندان گله دارد
 از کبر و غرور و ضرر و ظلم بیسردم
 بی شبهه و شک خالق یزدان گله دارد
 (اتفاق اسلام)

توضیح از طرف شرکت اباک :

شاغلی محترم عطاشی ! در شماره ششم مورخه ۲۹ حمل نامه ندا خلق مضمونی (یک نفر موتوروان داد میخواهد) - مطالعه شد - ما موتوروان های زیادی در خدمت شرکت داریم چون اسم و هویت این شخص مجهول است ممکن نمی شود با حوال او رسیدگی کنیم تا جائیکه بنا بر موطن است خارج اصول موافقه و یا موتوروان های این شرکت معا ملسه نموده اگر تو میسنده ان مقاله خود را بنا معرفی کنی حاضریم با حوالش از روی حساب مر بوطه رسیدگی کنیم در صورت اثبات حقوقش را بدیم - اما سفاهه باین صورت مجهول ما نمیتوانیم بقضیه او رسیدگی کنیم چه ما موتوروان های زیاد داریم و نمیدانیم کدامیک بحساب خود قانع نیست - اگر موتوروانی بحساب خود قناعت نداشته باشد مانع از مراجعه مستقیم و حسابی او با شرکت در بین نیست - نسبت کلمات درشت و رکیک را از خود رد می کنیم - و بکمال احترام - اسرا هم میکنم اشخاص را موقع ندهند که نسبت بخلسوق انتراء و بهتان زنند (محل امضاء شاغلی خانم محمد خان نویسنده شرکت) (نداء خلق) - از حسن نظر شرکت اباک و اینکه حاضر شده اند بناله موتوروانی ترتیب اثر بدند متشکرم - بهبه حال از تو میسنده مضمون تقاضا میکنیم که اگر بمصرفی هویت خود موافقت داشته باشند شرکت از روی حساب () بحال او رسیدگی خواهد کرد و مصرفی هویت شان براسما مانع نیست - چه بحق رسیدن يك ناتوان مصراع آرزوی گلر کمان نداء خلق است)

پاکستان متحجا وز

طوریکه خبر میدهند درین چند روز باز تجاوزات شوم عساکر پاکستان بخاک افغانی صورت گرفته است - وقتی انسان این خبر را از رادیو می شنود خون در شرائینش بجوش آمده و دنیا را بر خود تنگ و زندان می یابد - بهشهادت او راق تاریخ ملت با ناموس و دلیر افغان هیچگاهی چنین در مقابل تعرضه متجاوز دست زیر الا شه نشسته و این لکه تنگین را با کاغذ پاره پاره تست نشسته است - ما نمیدانیم دولت چرا بنا سنخ این تعرضه صریح و نامردانه را با قوت نمیدهد ؟ دیگر صبر و قناعت ملت به پیمان رسیدگی و گوشها تحمل این نوع اخبار را ندارد - اکنون کشور متجاوز و متصرفی تمام دنیا آشکار گشته و با دستی پهناس احتیاط احساسات ملت هر چه زود تر اقدام جدی و - اندازان شکن بعمل آید - یقین است هر قدر باین تعرضات نامردانه موقوف داده شود و ما سعی نمائیم جواب و حشمت و بوبریت و تعرضه مسلح بخطه مقدس خود را بر بنطق و فلسفه بدیم بهمان اندازه دشمن بهرحیا را بر خود دلیرتر ساخته و دانسته این تعرضات دزدانه را طویلتر خواهیم ساخت و طهما بهمان بهبهانه بحیثیت - سیاسی و تاریخی کشور عزیز افغانستان لطمه عمیق و آرد شده و احساسات ملت جریحه دار خواهد گشت (عطاشی)

آژانس د لک

افتخار بزرگ علی یا بن علی؟؟

در اثر انتشارات لا براتوار (مشنر و پاور نکن) اخیراعده از علمای سیاسی اداری یکشف ادویه جدیدی بزعم خود بنام زوروا ما یسین مرفق شده اند که برای چرخاندن ماشین اداره ان را خیلی مفید و اکسیر اعظم حساب میکنند اطلاعات اخیره میروسانند که انتشار این خبر در مقامات صالحه بین المللی اثر صاعقه آسایش نموده و چند سواد اعلامیه حقوق بشر را مقامات مذکوره بمعلمای بزرگ سیاسی دولت فرستاده و سعی کردند ثابت نمایند که این دو مدتها اولتر کشف شده ولی در اثر تدقیق علمای متبحر سیاسی و هزاران تجارب تلخ بشری ثابت شده است که دواى مذکوره برای گیتی يك سم قاتل بوده و لذا تمام نمایندگان سیاسی دول تصهد - تصویب و امضا کرده اند که این سم جانکاه نباید بر علیه بشریت استعمال شود - اما آنهاستیکه این کشف بزرگ را مال و افتخار بزرگ علی خود میدانند دوپاره ایك مرزه کرده و اصرار دارند بهر قیمتی که ممکن است این دوا بخلق تطبیق کنند (خد اکنند نتیجه خوبی ندهد)

آشوب طبقاتی

هرتا سرگیتی اثر از صلح و صفا نیست در مملکتی نیست که آشوب پویا نیست جنگ دگری میشود از دور نمایان نیست کس نیست که در وحشت ازین دور نما انصاف و عدالت همه جا نیست ایجا هست؟ طغیان و تمدی همه جا است ایجا نیست رحمت پتو حشر که درین عصر تمدن آنکس که گرفتار نباشد به بلا نیست در کار خود افکنده بشر عقده بسیار انوس که انگشت کسی عقده کشا نیست درد نیست بجان بشر این بغض و عداوت جز لطف خداوند پیرین درد دوا نیست ای حکمروایان جهان بشریت ! از تسوع - بتوع اینهمه بیداد روا نیست از وحشت این جنگ به لوح دل احباب تقشدر که از عا طفه و مهر و وفا نیست (نوای اصفهانی)

بلند سر مقاله - استفاده نمایند بفکر تو طئه و دسیسه
 بفتاده و لزوم کار خفی و زیر پرده باقی نمائند و هر کس آرزو
 و مراد خود را به خوف و خطر علنا اظهار هر مقامی بن
 عصیانیت بقتلعت خلق پر داخته و مجرم و بی گناه بصورت
 علی از هم تفریق شده و در نتیجه امن و امان و راحت و
 سعادت عمومی تامین میشود - و طبعاً بر عکس - قضیه و
 نتیجه هم بر عکس بوده و همه اغتشاشات - بد امنی ها و
 تجاوزات زاده خوف و عدم مصونیت و مامونیت بوده و نظام
 جمعیت مختل گردیده و سعادت از همه مملکت رخت بیفتد
 با بقوا نین و مقررات جامعه پها پند و مطیع بوده - حا ضریم
 بخوشی حبس شده - اعدام گردیده و ملک و مال مایه تاراج
 ولی همه محکم قانون و محاکمه آزاد و علنی - نه باهر و حکم
 و قضاوت و تحقیق عدلی و فردی - پس ما جدا از دولت -
 تقاضا مینمائیم تا این حق مشروع و اساسی خلق را نیز بمردم
 اعطا کرده و امر بفرمائند که قانون حکم و امر و قاضی امور
 باشد نه مفکوره و تحلیل و قضاوت افراد .
 (محمودی)

بقلم شاعلی معصومی
انتباس از مجله اقتصاد
 (۳)

اصولنامه مطبوعات باید بدقت خوانند شود
 ریاست مطبوعات حق سلب امتیاز و دادن جزای نقدی الی
 نصف پول ضمانت را خواهد داشت (صرف نظر از این که
 کلمه (منظم) در این جا خوب استعمال نشده است زیرا از کلمه
 منظم نمیتوان مفهومی مسلسل را استخراج کرد علاوه شدن
 عبارت (بدون عذر موجه) نیز برای تطبیق جزای نقدی الی
 نصف پول ضمانت موید عادلانه بودن حکم این ماده بشماره
 میرفت ۸ - از مقایسه احکام مواد (۱۱ - ۲۹) اصولنامه
 مسهولت میتوان وجود یک نقص دیگری را در اصولنامه درک
 کرد اولاً ماده یازده را از نظر بگذرانیم (در نشرات روزنامه
 و مجله و رساله موقوته باید اسم مدیر مسئول - صاحب امتیاز
 و در نشرات کتب و آثار اسم ناشر یا تاریخ و اسم مطبعه که
 در ان نشرات طبع میگردد برده شود - در صورت عدم تذکر
 شخص مسئول الی پسانزده روز عایدات جریمه میشود) محتویات
 ماده ۲۹ نیز قرار ذیل است (در اول و یا اخیر هر یکی
 آثار حتی در پهای اعلان هم نام مطبعه و اسم ناشر هم
 چنان تاریخ طبع نشان داده شود و در صورت خلاف ورزی -
 متخلف الی ۵ روزه عایدات جریمه میشود) اگر چه صحیحاً
 فهمیده نمیشود که شخص مسئول و متخلفترین مواد کیست
 ولی به تعبیر روح مواد باز هم علت متفاوت بودن جزا برای
 یک جرم معین - زیرا در ماده ۱۱ جریمه با اندازه ۱۵ روز
 عایدات و در ماده ۲۹ با اندازه ۵ روز عایدات میباشد قابل
 ادراک گفته نمیشود . (تا تمام)

عجیب ترین خیبر

زمین های کارته با بر واکه قهلا ریاست بلدی به اشخاص
 سر بهاء و آبهائیکه منازل شکسته و ریخته شان در عرض
 جاده پر طنطنه میوند از زمین رفته بود طبق قهاله های
 شرعی جویب (۲۵ هزار افغانی) فروخته و مردم بعضاً
 مصالح تعمیر از قبیل ریگ و سنگ و مصارف تهداب کنی را
 کار سازی کرده اند - اخیراً بر حسب فرمان مقام متبوع
 صدارت محظی کاران معطل و امر شده است زمین های
 فروخته شد گی که بعد یک عالم خون دل بکنار آمده -
 مسترد گردد .

نمیدانیم این جا چرا کارها وارونه است مثلا اولاً شهر
 آباد می نمایند بعد در بی کاتالیزا سیون بی افتند اول
 جاده ها را اسفالت میکنند بعد سیم کیبل را در دل
 آن میکشند و حالا هم اجازه تعمیر را دادند و تازه امر
 میکنند که کار های عمرانی کارته با بر بایستی تخریب شود
 از ریاست بلدی به مهر سیم که ایا وقتی اجازه تعمیر در ان
 منطقه را میدادند این فکر را نکرده بودند و از مقامات
 صالحه که حالا امر تخریب آنجا را میدهند اجازه -
 نگرفته بودند؟ بهقیده ما بایستی ریاست بلدی به فرارترین
 حکم شود که سبب اتلاف لکها روپی و پیر پشانی صدها
 خانواده است تجدید نظر نمایند -

از ملخ چه خبر دار سید ؟؟

هنوز هم که هنوز است اجراء ریاست مستقل تراعت
 (با استثنای خیبر عزیزت مدیر عمومی دفع آفات ملخ بمناطق
 ملخدار) بصورت جدی و بارز که سبب قناعت مردم گردد
 بملا حظه تر سید - قرار معلوم ملخ در ایران هم آشوب
 پها کرده اما آنها جدا داخل اقدام شده و حتی سازمان
 ملل متحد در امریکا و موسسه خوار بار و زراعت در روم
 حاضر بمساعدت در رفع این آفت شده اند و در اثر
 فعالیت نمایندگان سیاسی ان دولت امریکا بملا عو خر چند
 طهاره سمپاش و دوا های موثر برای امحای ملخ در اختیار
 مقامات مربوطه ایران گذاشته است .

نداء خلق - هر گاه باز مانند سابق به دهل و تقاره
 تا ده سال دیگر با ملخ هادر نهد میمانیم بهتر نیست
 نمایندگان افغانستان هم در مراکز بین المللی ازین جهات
 استفاده کنند تا قبل از اتلاف محاصیل زراعتی ا مساله کشور

در مبارزه با ملخ کامیاب باشیم

مطبعه - گسترش شخصی نداء خلق - کابل

شماره آینده نداء خلق را با مضامین و صحافت عجیب آن منتظر
 باشید